

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat heti közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Elofizetesi díjak:		A társulat minden rendű tagjai	A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek a pénztári, — az esetleges reklámjelszavak pedig a kiadóhivataltal ellendők.
Egészévre — — — — —	8 kor	a lapot tagdíjajkért kapják.	
Félévre — — — — —	4 -	—	
Negyedévre — — — — —	2 -	Kéziratokat nem adunk vissza.	

Fegyelmetlenség.

(H.) Több eset volt már arra, hogy első egyetemünk hallgatói durván reátámadtak egyik-másik előadó tanárra. Az ifjak éretlenségének íyetén való nyilvánulása, ugy hiszem minden egyes esetben minden apát s minden becsületes embert, a ki az ifjuság jövőjéért aggodalommal van eltelve, nagy mértékben megdöbbentett és elkeserített. Épen azoknak az ifjaknak éretlensége, kik számtalan esetben mellőket önértzetesen verve részt követelnek a közélet, a politika, a társadalom megtisztításában és megjavításában, hivatkozva az ifjui lélek szent bevületére, ideális érzésük épségére.

Mindazonáltal ezek a támadások egy kis elnézéssel könnyen írhatók az ifjui természet vérmességének, kiforratlanságának számlájára, mert olyanok ellen intézettek, kikkel közvetlenül érintkeztek, kiknek tanári kötelességükben való eljárását a magukszempontjából, magukra nézve egy vagy más okból sérelmesnek találták. Ám ne vess gátat kellő időben a folyó iszapos árjának, majd meglátod, még a jó távol eső területekre is betör moeskolva, piszkolva és rombolva, mit utjában talál.

Ifjaink pajzán (!) kedvteléseinek elébe annak idejében az illető tényezők nem vetettek érdemleges gátat. Az iszapos ár tehát kitört, átsapott egy az egyetemről távol eső területre, a családi szentélybe, a magán ember becsületébe, a nőiesség szemérmetlen meghurcolásába.

Az eset maga országszerte ismeretes, ismétlésekbe nem bocsátkozunk, csupán refleksiókat teszünk. Tesszük ezt pedig azért, mert nekünk, kik az ifjuság nevelésével foglalkozunk, kétszeresen fáj ez az eset. Kétszeresen fáj, mert az egyetem rámutathat arra, hogy me a középiskolákból minő satnya nemzedék, minő

gyenge erkölcsi érzülettel vértezett fiatalság kerül ki. Kétszeresen fáj, mert ha kezünket szívünkre téve őszinték akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy e vád alapjában igaz. El kell ismernünk, hogy középiskoláinkból kikerült ifjaink legtöbbször nélkülözi azt a lelki komolyságot, melyre alaposan lehetne építeni, a kötelességérzetet, mely munkásságra ösztönözné, a felsőbbek iránt való őszinte tiszteletérzetet, szóval a jellembeli fegyelmezettséget.

Ez a fegyelmezetlenség oka, kuforrása az ifjak léhaságának. A fegyelmetlen, magának parancsolni nem tudó ifju felkerül az egyetemre, hol magát teljesen függetlennek véli és érzi is, s szabadságával nem tudván élni, szabadoosságokat követ el. Éretleneknek nem való, mert káros, a tulságos szabadság! Gondoljuk meg, hogy egy fegyelmezetlen hadsereg, melynek minden tagja maga csinál magának szabályt, sohasem fog csatái nyerni. Már pedig ilyen hadsereg az ifjuság, mely az étellel készül rettentő harcba keveredni. És szívszorulva tapasztaljuk, hogy ebben a harcban naponkint mily sokan hullanak el épen azért, mert fegyelmetlenek valának.

És mi teremti ezt a szomorú állapotot? Az állhumanizmus s az álliberálizmus. Ez a két hazugság, mely az élet nagy mezején a posványokat folyton szaporítja, betört az iskolába is. Az állhumanizmus s az álliberálizmus adott az iskolának olyan fegyelmi szabályokat, melyekkel — miként ez az iskolákban általában ismert dolog — vagy semmire vagy nagyon kevésre lehet menni. Nagyon jól tudjuk s aláírjuk, hogy a nevelést a szeretetnek kell vezérelnie, de azt is állítjuk, hogy mihelyt ez a szeretet szemethuny a hibák iránt: akkor már bűnné aljasul, büntársa lesz a rakoncátlan ifjunak. A humanusnak és liberálisnak kikürtölt fegyelmi szabályok nem kiforratlan jellemű gyerek ifjakkal szemben alkalmazhatók. Szabályainknak összes-

sége azt mutatja, hogy nem az iskola talajából fakadnak, hanem szürke theoretikusok íróasztalánál. Gyönyörű elméleteket lehet gyártani a jellemfejlesztésre, ám a gyárosok próbálják meg gyártmányaiknak gyakorlati hasznát. Látni fogják, hogy úgy járnak, mint Daedalus, azaz ők maguk megmaradnak, de fiaik, neveltjeik elhullanak.

Szigorubb és megfelelőbb fegyelmet kérünk az iskolába. E tekintetben azt sem félünk kimondani, hogy bizonyos esetekben, főleg kisebb gyerekekkel szemben, a testi fenyték is indokolt. Gyerekekkel szemben hiába hivatkozunk férfui önértetre, sarkon fordul s markába nevet. A legszigorubb fegyelmet is lehet szeretettel gyakorolni, sőt csak is úgy kell. Az az ifju megérzi, ha nem is érti, hogy őt most nevelője nem magánboszúból fenytette, hanem saját java és a közjó érdekében.

Nagyon jól tennék tehát az illetékes körök, ha újabb meg újabb tantárgyak erőszakos felkutatása s a tanítástervbe való beszorítása helyett, hozzáfognának az iskolák belső életének a reorganizálásához.

Státuszgyűlés.

(Folytatás.)

III. Gimnásiumaink felszereléséről.

Gymnásiumaink mindenkének saját háza van, a marosvásárhelyi kivéve, a mely az ottani egyházközség épületében van bérlettel mellett elhelyezve, úgy hogy abban a tanulmányi alap tulajdonát csak 10800 korona képezi.

Gymnásiumaink házai a következő értéket képviselik:	
a brassói	44.000 korona
a csíksomlyói	60.000 "
a gyulafehérvári	314.115 "
a kantai	22.400 "
a kolozsvári	186.120 "
a marosvásárhelyi	10.800 "
a székelyudvarhelyi	184.000 "

Összesen: 821.435 korona

Ezen házakban van összesen 361 helyiség és pedig:

osztályterem	60
természettan	10
természettani	10
vegyészeti	4
rajz	9
téli torna	7
könyvtár	24
tanári és tanácskozási terem	14
igazgatói	8
szolgái	9
földrajzi	2
diszterem	2
énekerem	1

finővelő intézeti	100
internátusi	34
egyéb helyiség	45
igazgatói lakás és mellékhelyiségei	20

Téli tornaacsarnoka nem volt a brassói és kantai gymknak, de a brassói főgymnak az állami főreáliskola, a kantainak pedig a kézdivásárhelyi állami elemi iskola tornaacsarnokának használata ministerileg engedélyeztetett. Csíksomlyón egy törpe, szűk és nedves helyiségben tornáztak a tanulók téli időben, de ezen helyiség nem lévén megfelelő, annak használatát a jövőre tiltottuk úgy, hogy itt a tornázás a szabadban foly.

A felszereléseket illetőleg összehasonlítjuk a mostani állapotokat a 10 év előtti állapotokkal és azokról a következőket jelentjük:

a) a természetrajziakból:

1. az állattanhoz:

	Összesen van 1890-91-ben	
	most	volt
falikepekben	1103	738
állatokban, vagy ismertető alkatrészekben	10542	9832

2. a növénytanhoz:

fali képekben	531	227
száritott gyűjteményekben	17720	18859

3. az ásványtanhoz:

mintákban és falikepekben	933	929
ásványokban	12112	12093
vegyes apróságokban	1445	460

b) a természettanhoz:

fali képekben	63	2
eszközökben	3082	1739

c) a vegytanhoz:

vegyszerekben	513	416
eszközökben	1683	553

d) a földrajzhoz:

térképekben	724	513
földgömbökben	43	38
egyébekekben	521	613

e) a éremgyűjteményekben

	7653	2641
--	------	------

f) történeti, régiségi és művészeti képekben

	1317	320
--	------	-----

g) az ének és zenetanításhoz

	6191	
--	------	--

b) a rajzhoz:

szabadkézi rajzhoz mintákban	3832	2104
természetes mintákban	639	1001
mértani rajzhoz mintákban	929	509
modellekben	484	317
eszközökben	416	396

i) a testgyakorlathoz:

a termekben	1855	190
a szabadban	356	533

j) könyvtárak:

l) a tanári könyvtárakban

önálló szak-	most	1890/91-ben
munka	15958 mű 23635 drb.	9434 m. 13352 drb.
tudományos	most	1890/91.
folyóirat	388 mű 3800 drb.	704 m. 2919 drb.
vegyes	9421 mű 17547 drb.	8742 m. 12485 drb.

2) az ifjusági könyvtárakban:

tankönyv	540	3617.
Ifjusági olvasmány	10585,	7015.

A könyvtárak ezen kimutatását illetőleg megjegyzendő, hogy a csíksomlyói főgymtól a könyvtárnok betegsége miatt a könyvtárállapot nem mutatott ki; a kolozsvári főgymnál pedig csak a rendezett állapot mutatott ki; ez utóbbi helyen a könyvtár 31403 drból áll.

Összehasonlítva a teljes felszerelések mostani állapotát a 10 év előttivel, mindenki feltűnőnek találhatja, hogy mutatkozik itt-ott ugyan szaporulat is, de mutatkozik nagyon sok helyen visszanyatlás is. Azonban mindenki tudja, a ki intézeteinket ismeri, hogy a dolog nem így áll, mert intézeteink felszerelése az utóbbi 10 év alatt oly jelentékenyen fejlődött, hogy az már ma mindenkit kielégít. Az eltérések semmi egyéb oka nem lehet, mint csupán csak az, hogy a beszolgáltatott adatok a valóságnak nem megfelelők.

Gymnasiumainkat az erdélyi rk. státusz tulajdonát tevő tanulmányi alappól, néhány helyi jellegű alapítvány évi segélyjövödelméből, az évi tandíjaknak a felszerelésekre és kellékekre fordított részéből és a kapott állanszegélyekből tartjuk fent.

Ez évi kiadás 523280 koronát tett, mely összeg az egyes iskolák között a következőleg oszlik meg:

	1890/91-ben		
a brassói főgymra esik	65952 Kor.	31374 Kor.	
a csíksomlyóra — — —	94560 „	46368 „	
a gyfehérvárra — — —	116396 „	38062 „	
a kézdivásárhely-kantaira — —	28568 „	15680 „	
a kolozsvárra — — —	81934 „	70074 „	
a marosvásárhelyre — — —	55080 „	29386 „	
a székelyudvarhelyre — — —	80790 „	29762 „	
együtt:	523280 „	260706 „	

Most tehát az évi kiadás 262574 koronával mulja felül a 10 év előtti kiadást, a mi a kétszeresnél is több és a mi ezután még növekedni fog mindaddig, míg a tanári fizetések mindenütt egyenlően rendezve lesznek: ezen nagy kiadásokat csakis az állami segélyvel bírhatjuk meg.

Ezen 10 év alatt (mint fennebb említők), a marosvásárhelyi gymnasium 6 osztályról 8 osztályra, a kantai 4 osztályról 6 osztályra emeltetett; a székelyudvarhelyi gymnasium építése bevégeztetett, Gyulafehérvárt új gymnasium épült, a brassói most épül és a marosvásárhelyi építése előkészítés alatt van.

Gymnasiumaink mellett azokkal kapcsolatban van 7 finevelő intézet és 2 internatus, hol az ifjúság igen jelentékeny része nyer ellátást, miáltal annak tanulmányi előmenetele nagy mérvben van megkönnyítve. Ezen intézetekről azonban jelentésünk alábbi részeiben számolunk be.

Ezekben van szerencsénk jelentésünket gymnasiumaink állapotáról a m. t. statusgyűlésnek megtenni.

Méltóztassék azt tudomásul venni.

(Folyt. köv.)

Szentségimádó papok társulatáról.

Előzmény. Az előzmény abban áll, hogy az ember gyakorolja magát az egy órai szentség imáadásban, mielőtt belépne a társulatba. Az egyik azt írja: „én már a juliusi lelki gyakorlatok óta gyakorolom magamat a szentségimáadás-

ban s most elérkezettnek tartom az időt, hogy e társulatba belépjek.“

Belépés. Jelentkezem levélben az egyházmegyei igazgatónál, a többit majd ő elvélv. Nemsokára kapok fölvételi képes lapot, melyre az én számom föl van jegyezve. Megjön nemsokára az „Értesítő“ is — a társulat lapja — s mellékelve a libellusok. Most tehát tagja vagyok a társulatnak.

A társulat célja.

1. A tabernakulumban jelenlévő Üdvözítőnk forró kívánságához képest az áldozópap még közelebbi viszonyba kerüljön az Oltárszentségben elrejtett Urral és hogy ez által a pap isteni Üdvözítőnknel teendő látogatásait meghosszabbítsa s így életet meríteni tanuljon az élet ezen szentségéből, mely a sacerdotium kezdete, folyamata és vége. 2.

Ezen társulat tagjait egymással szorosabb kötelékbe hozni benső testvéri szeretet és egyöntetű szellemi élet által, hogy egymásnak kölcsönös épülésére legyenek az Oltárszentségben jelenlévő Isten iránt való hit és szeretet közös gyakorlása által s hogy részesüljenek az ezer meg ezer társulati tagnak imái, érdemei, jó cselekedeteiben.

3. Ez által az áldozópapok a legszentebb Eucharistia valóságos apostolává lesznek, kik minden erejüket arra használják, hogy biveiknél az Oltárszentség iránti tisztelgetet terjesszék és megszenteléstiket előmozdítsák.

4. Az anyaszentegyház helyzetének jobbrafordulását kísérközőlni egy bathatós természetfölötti segédeszközzel, azon számtalan pap imája által, kik az eucharisztikus Üdvözítő előtt leborulva szüntelenül könyörögnek, hogy jöjjön el az ő országa.

Kötelesség.

1. Nagyobb rend, tehát legalább az alszerpapság.

2. A vezeték- és keresztnévnek bejegyzése a társulati névlajstromba. (Párisban).

3. A belépő tag kötelezi magát, hogy betenkint tetszés szerint választott és változtható egy teljes órát tölt elmélkedő imában az Oltárszentség előtt.

4. A felvétel napján az új tag felajánlja magát a legszentebb Oltárszentségnek; följajlási imát használhat bármint, egy mégis jeleztetik a felvételi kép hátulsó oldalán.

5. Évenként ez elhalt tagtársakért felajánlanak egy szentmisét; és hónapokint egyszer az elhalt tagtársakra könyörgésképpen alkalmazták a teljes bucsut, mely az imáadási órához van kötve. Az a 41.000 szentmise nagy vigasztalás reánk, áldozópapokra.

6. A társulat költségeire legalább 1 frtnyi évi díj fizetendő. Ennek fejében jár a tagoknak a társulati „Értesítő.“ — Azon magyar tagok, kik a német nyelvű „Ss. Eucharistia“ című társulati közlönyt is járattják, egy évre még 60 krt fizetnek.

Jegyzet. Advertant Associati, se uti posse licentia aperiendi sacrum Tabernaculum durante adorationis hora, dummodo sex cere. accensi super altare ardeant. — De Herdt, I., II. n. 65, 1: „Pro privata Expositione solum Tabernaculum aperitur, et sacra pyxis clausa, suoque velamine obtecta populi oculis subjicitur . . .“ „III.“ ad privatam Expositionem neque publica causa, neque facultas Episcopi requiritur; sed causa privata, ut alicujus infirmitas aut alia privata familia necessitas, desiderium alicujus viri religiosi, etc, et consensus praefecti Ecclesiae sufficiunt.“ S. R. C. 31. Maii 1642., n. 1245 sed requiritur, ut fideles quoque praesentes sint. — 10 Jul. 1688, n. 3013. — Bened. XIV. Instr.) XXX. — Gardell. in Instr. Clem. §. 36, nn. 2, 9, 11.

Bucsu n e g e d é l y e k.

Teljes bucsu: (napjában egyszer) annak, ki egy órán

át az Oltáriszentség előtt adorál, akár kiteve legyen a Szent-ség, akár nem: föltétlenül azonban, hogy az utóbbi esetben a Tabernaculum előtt az öröklámpa ég. (conditio sine qua non). — 2. A fölvétel napján. — 3. A halálos órában, ha a hal-dokló segítségül hívja Jézus szent nevét. — Vízkereszt ün-nepén és Urnapon annak, aki a kongregáció valamely szent-egyházában vagy saját plébánia-templomában, ha csak né-hány percre is, az Oltáriszentséget ajátatosan látogatja és a szentatya szándékára imádkozik.

E bucsuk könyörgésképen a tisztítóhelyen szenvedő lelkekre is alkalmazhatók.

Privilegiumok.

A felvétel napjától kezdve: I. A Matut. és Laud.-t már két órákor anticipálhatják a tagok. — 2. Megáldhatják és feladhatják sz. József skapuláréját minden helyen, hol uncs kapucinus zárda. — 3. Benedikálhatják a szeplőtelen Fogat-tatás kis olvasóját. — 4. Sz. Ferenc III. rendjébe (Tertiariusok) a felvételt személyesen eszközölhetik.

A lelképásztorok részére a társulat a lelki vigasztalás bő forrása. Közlebb jönnek Abhoz, ki egyedül segítségökre lehet, kinek jubbait és bárányait legeltetik. Akik pedig az egyház szabadságáért való küzdelemben fáradoznak itt, az Oltáriszentségben, mely a vértanuk erőssége, megtalálják azt a természetfölötti erőt, mely őket kitartó harera képesíti s biztos győzelemre segíti.

A társulatszervezete.

A társulat központi igazgatósága Párizsban van az „Oltáriszentség atyái“ kezében (Avenue Friedland 27. szám), kik az örök imádat éjjel-nappal szakadatlanul megtartják. E szervezet 1858-ban alapította az 1868-ban szentség hírében elhalálozott P. Eymard. Az egész világon elterjedt társulat tagjainak havi jelentkezései (libelli) arany-urnába zárva egy egész hónapon át a kitett Oltáriszentség előtt őriztetnek, s az atyák a beküldők szándékaira szakadatlanul imádkoznak.

Országok, megyék élén igazgatók állanak.

Új tagok fölvételét az egyh. megyei igazgató eszközli. A fölvételi jegy mindig Párizsból folyó számmal ellátva jön; azért senki azon fön ne akadjon, ha jelentkezésekor rögtön meg nem kapja. A havi „libellus“-t szintén e nevezett igazgató urakhoz kell küldeni minden hónap 8-ig.

(Vége köv.)

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

A csikmegyei róm. kath. tanító-egyesület felcsiki fiókköre

folyó évi október hó 29-én tartotta Csik-Jenőfalván őszi ren-des gyűlését.

Szt. Mise után, a teljes számmal jelenlévő tagok, a kerületi főtisztelendő papság, a kir. tanfelügyelő és nagyszá-mú vendégek Paláncz Sándor és Veres Péter helybeli tanítók tanítását halgatták, amely alkalmalpaláncz az V-ik oszt.-ban az egészségtauból az egészséget fenntartására szükséges kel-lékeket és Veres a III-ik oszt.-ban a földrajz nyomán az ég-tájakat, tanították.

A gyakorlati tanítások után a gyermekek haza hocsát-tatván, Ráduly Benjamin fiókköri elnök tartotta megnyitó be-szédét, melynek tárgyát a „Kereszténység 900 éves fenn-

állása“ képezte. A gyűlés nagytetszéssel fogadta a megnyitó beszédet és elnöknek ezen nagy gonddal összeállított, szép és tartalomdús megnyitójáért köszönetet szavazott s egy-szersmind fölkérte a szaklapokbani közzétételre.

A megnyitó egész terjedelmében így hangzik:

„Mélyen tisztelt Fiókköri Gyűlés!

Szeretett Kartársak!

Örömmünnepek árájában uszott és uszik e szent évben a magyar katolicizmus.

A magyar nemzet megváltásának kilencszáz éves jubi-leumát ünnepeljük ez évben.

Mosolyog és könyez a katolikus magyar nép hazafias lelke örömeiben, s ajkai csak rebegeve áldhatják a megváltó kegyelem Istenét, a miért ilyen tisztos korról áldotta meg a magyart a katolikus egyház kebelén.

Négy évvel ezelőtt, az 1896-ik évben ünnepeztük a hon-foglalás ezer éves fordulóját. Nagy és dicső nemzeti ünnep volt ez. Magasztos érzelmek hatották át az ország minden igaz fiát. Búsza öntudattól dagadt e szép napokban keblünk annak érzetében, hogy mi is az ezer éves dicső multtal di-csekedő magyar nemzet tagjai vagyunk.

Es im, a jelen 1900-ik évvel újra oly évfordulót ün-nepeünk, a mely történelmi nagy jelentőségénél és a magyar nemzet egész létre messzire kibátó fontosságánál fogva a milleniumi ünnepekkel egy sorba méltóan sorakozik.

Ezen a magyar nemzet jövőjét biztos alapokra tekte-tő és nemzeti életünkben új korszakot nyitó esemény: a ma-gyar katolikus Egyház, a katolikus világ látható feje, a roma-papa által történt nyilvános elismeretésnek, — és ma-gyar nemzetünknek a katolikus Egyház közösségébe való fölvételének kilencszázados évfordulója.

Tudjuk, hogy csak történelmünk alapvető muukája volt a honfoglalás.

A vitez ősök megszerezték a földet, hogy azon épüljön fel a magyar haza. —

Az alapvető munka, honfoglalás befejeztével követ-kezni kellett tebát az építésnek. A föld megvolt, csak meg-építeni kellett rajta az intézményes ország egységes szerve-zetét, még pedig úgy, hogy azon még a pokol kapui se di-adalmaskodhassanak. A honfoglaló ősök pogányok voltak, Europa pedig már akkor a kereszténységnek meghódolva, — államai annak erkölcsi törvényei között rendezkedtek be s eképpen az összeomlott pogány római birodalom romjaiból a keresztény Europa született meg.

Vajjon a honfoglaló magyarok, az ősi pogány vallás erkölcsi rendjében képesek lettek volna e egységes nemzeti s állami szervezetünket nemcsak megállapítani, de fenn is tartani, a keresztény világ közepette?

A történelem felel rá, — az ő tanúsága hasonló esetekre úgy szól, hogy nem. — Bizonyos, saját hit- és erkölcsbeli társadalmával úgy járt volna, mint jártak a hunok, góthok, longobardok, avarok stb. —

Felszívódott s eképpen feloszlott volna a szomszédság-nak hatalmas keresztény társadalmába, nyoma se maradt volna. —

Micsoda gondviselészerű ösztön volt tebát az, mely a magyarságot oda vezérelte, hogy a kereszténység felvéte-lével, jogos helyét biztosítsa az európai országok sorában, valóban bámulatra méltó.

Felvette a kereszténységet. S hogy ezen tény hazánk és nemzetünk jövőjére mily befolyással volt; hogy a katolikus vallás főlvétele nemzetünk erkölcsi és érzelmi világára és egész politikai életére mily áldásos kihatással volt, azt hazánk multját az igazság világánál kutató történetíróink rég kimutatták és az ítelet, a mint azt biboros egyháznagyunk a milleniumi nevezetes alkalommal kifejtette, csak egy lehet, hogy „Kard szerezte e hazát, de a kereszt tartotta fönn.”

Hisz Isten belenyúlt áldó kezével a nemzet életébe. S már kilencszáz éve, hogy a végső pusztulás felhői sürti tömegben gombolyogtak a haza egén, s Magyarország ma is létezik. Tudjuk, érezzük. Esszük keayerét, drága földjén pihentetjük fáradt testünket, tiszteljük felkent királyát, élvezük törvényeinek oltalmát. —

Ünnep van, fenséges ünnep! Kilencszáz éves ünnepe a nemzetet megalapító s fenntartó magyar kereszténységnek! Üdvözlégy drága hazánk, kereszténységre születésed kilencszáz éves ünnepén. A te dicsőséged a mi boldogságunk, a te ünneped szívünkben lelkes örömet fakasztó hálánnap, a te gyógyásod a mi gyönyörűségünk! — A magyar nemzet belátva, hogy csak a kereszténység szolgálatában szerzheti meg létezési jogát Európában; meghajtá tehát fejét s felvéve a keresztiséget. S a fejedelemnek az apostoli buzgalmu Istvának meghajtott fejére tevő a 11-ik Szilveszter pápa által küldött szt. koronát az 1000-ik év augusztus hó 15-én ekként a magyar haza, az akkor döntő pápai szóval, mint önálló és független királyság szentesítettét Európa keresztény világa és államai előtt. —

900 a koronázás, mely a pápa nagybecsű ajándékával most Azaléval ezeltörtént, nemcsak reánk magyarokra, hanem egész Európára világtörténeti esemény volt. Az a koronázás nemcsak Istvánt avatta fel a magyarok királyává, hanem a magyar hazát mint független országot iktatta be Európa jogrendjébe s így a szt. korona ma is önálló államiságunk jelvénye s az marad örök időkre. E pillanat avatta fel az ifjú, keresztény Magyarországot az európai államcsalád tagjává. A magyar nép magával hozta ugyan ős hazájából fájának s szabadságának szeretetét, de fennmaradásának biztosítékait a kereszténységből vette; féltékenyen őrizte nemzeti hagyományait, ragaszkodott őseinek szokásaihoz, de a haladás útjára csak a kereszténytől megtisztultan léphetett. Lelkének eszményi tartalmat a jézusi hit adott: intézményeit megnemesíté, tudását, erkölcsét finomítá; szentnek tanította a haza rögét.

Jámor papok és buzgó szerzetesek átalakítják a nép lelki világát a halálról az életre. Püspöki székhelyek, kolostorok és az ezek mellé alapított iskolák gyűjtő pontjai lesznek a műveltségnek, világító tornyai a mindent nemesen átalakító keresztény erénynek. S csakhamar mit látunk, a csatazaj helyett a hívő magyar templomi éneke bangzott fel, a levegőt a szántóvető dala tölté be; az apa csendes foglalkozásban szerzett boldog otthon családjának, az anya Jézus szt. nevére taníttatta gagyogó gyermekét.

Megmaradt a kard is, de csak szent, jogos ügyben villoghatott: markolatán pedig a szent kereszt jele díszelgett. Szt. István megtanította a népet, hogy a keresztény erények gyakorlata s így megnemesült nép életvilága sokkal jobb biztosíték — a jövő nagysághoz és boldogsághoz, mint a gyögyerek élére bizott kétes szerencse.

Nyugat csodálva szemlélte, mint nyitja meg a magyar szívét, lelkét, hogy befogadjon hitet, szellemet, keresztény műveltséget.

Igy dőltek le a válaszó falak, melyek eddig közte s más népek közt fennállottak. — Az ellenséges szomszédok barátaivá lettek; az egy szt. kereszt dicsősége, az egy hit szentsége testvéri viszonyt teremtett.

Működését csakhamar fényes siker koronázta; mert nem tolyt le még egy század s már is Szt. Lászlót, a lovagias magyar királyt szemelte ki a keresztény Európa a középkor legnagyobb szellemi mozgalmának, a kereszties háborúknak fővezérévé. Ennél nagyobb kitüntetés aligba ért még fiatal nemzetet.

Valóban tehát nemzetünk csak a keresztrel élhetett; s a magyar földben diszló kereszt dicsőségének immár kilencszáz éves történetére mutat vissza.

Majd eljött a testvérharok, polgárháboruk ideje; egyikét kényür az önkényt, a zsarnoki szeszélyt vallotta törvényül. A bün nyomorba veté az országot, a testvérharok utját véres nyomok jeleztek, tengett, sinlödött a nemzet, hogy újabb és újabb megpróbáltatásait is keresztül élje. — A tatárok, törökök pusztításainak emlékéttől is visszaborzadunk. Az az előtt virágzó téreken minden elpusztult, falvak, városok romokban heverték. — S a magyar haza mégsem vesztetett el. A Gondviselés tovább vezette e népet, hisz nagy küldetés, hivatás volt feladata, hogy védője, fentartója legyen a kereszténységnek és nyugati műveltségnek. Hisz mindig látjuk, hogy a nagy szenvedésekben nagy kegyelemmel támogat az istei Gondviselés. A kereszténység éltető szelleme védő hatalom gyanánt öröködött fölöttünk, vigasztalt, mikor elcsüggedtünk, fölemelt, mikor elbuktunk, gyógyított, mikor vérezünk.

Végig szenvedte kilencszáz éves multunk összes keserveit és saját vérével írta történelmünk lapjaira azt az örök igazságot, hogy nemzeti létünknek nem egyses bölcsesége és lelki nagysága, hanem azoknak az alapoknak szilárdsága biztosítja, melyeket az egyház rakott le.

Szívünkbe véste azt a nagy tanulságot, hogy nincs emberi intézmény, mely szilárd hit és tiszta erkölcsök nélkül a népek pusztulását megakadályozhatná. Törvényeket lehet hozni, a régiéket meg lehet változtatni a nemzeti élet veszedelme nélkül; de a valláosságot gyöngíteni, — az erkölcsi tisztaságot veszélyeztetni, a tekiütly iránti tiszteletet kisebbiteni, a nemzeti lét kockáztatása nélkül nem lehet.

Azért sülyednek el országok, pusztulnak birodalmak, enyésznek el műveltségek, mivel az éltető szellem helyét külső intézkedésekkel akarták pótolni.

Tartós hatalmat, valódi jólétet csak azok a népek képesek fölmutatni, melyeknél a családot a vallás és erkölcs, az ifjuságot fegyelem, a társadalmat kötelességtudás, a közhatalmat igazság élteti. Minél tisztább az erkölcs, minél őszintebb a tekiütly tisztelete, annál biztosabb alapon nyugszik a társadalom, mert a mit a külső kényszer eszközölni képtelen, azt az önkéntes engedelmesség játszva végzi.

Midőn tehát a magyar katolikus világ, a magyar katolikus egyház kilencszázados évfordulóját csodálandó fényűvel ünnepli, nekünk — édes hazánk legkeletibb szélén élő katolikus néptanítóknak is kell ünnepelelnünk. — Igen, ott kell lennünk és részt kívánunk az ünnepből, mert hisz a

magyar katolikus egyház kilencszázados főnállásában a magyar katolikus népiskola és általában a magyar katolikus népoktatás ügyének kilencszázados lételet is ünnepeljük. Mert Szt. István első dicső apostoli királyunk rendelete szerint minden templom mellé iskola is állítottott. De méltóan ünnepeelni csak akkor fogunk, ha a mult virágzó hitélete felett érzett benső örömtünk mellett a jövő felé is irányítjuk tekintetünket; gondolkozván a katolikus vallásos életet biztosító feltételekről. Valamint a messze multban a térítés és tanítás nagy munkájában a templom és az iskola voltak azon helyek, a hol a szt. hitünk magvai elhintettek; a hol a katolikus meggyőződés csirái elvettettek és a honnét az igaz vallásos élet melege sugárzott ki: ugy a jövőben is e két helyre vár a nagy hivatás, hogy a katolikus érzelem és élet forrása legyenek. — Nekünk katolikus tanítóknak az a feladatunk, hogy megmutassuk az utat, jelöljük meg az irányt, a melyen jövőre a magyar katolikus népiskolának haladnia kell. Vallásos nevelést kell adni a gyermeknek, hogy az élet ezer, meg ezer kísértésével szemben megállhasson.

Szeretett Kartársak!

Mi, kik hivatásunknál fogva is ez édes anya, a keresztény egyház tanítási elveit vagyunk hivatva az ártatlan kisdedeknek, kedves tanítványaink ártatlan lelkökre csepegtetni, tegyük magunkban e szent és nemzeti forduló év tanévének kezdetén erős fogadást, hogy minden erőnköből oda fogunk hatni, hogy igaz, Istent szerető keresztény állampolgárokat nevelünk szeretett édes magyar hazánkban.

Szívöböl öhajjtunk, hogy az isteni Gondviselésnek eddig halásan tapasztalt jóságos kezének vezetése és a mi Nagysasszonyunknak, Magyarország pátronájának pártfogása alatt forrón szeretett hazánk folytassa tovább dicsőséges utját századok és századokon keresztül! Éljen az apostoli király! Éljen a keresztény Magyarország!

Most pedig őszinte mély tisztelettel köszöntöm és üdvözlöm a megjelent kedves tagtársakat és vendégeket s ez özi gyűlésünket az Ur Jézus szt. nevében megnyitóm!

Császár Donát olvasta a mult gyűlés jegyzőkönyvét. A minden észrevétel nélkül elfogadott jegyzőkönyv szakszertiségeért köszönet mondatott.

Megható szép aktus következett most, midőn a testület vezetőinek figyelméből Paláncz Sándor és Veres Péter érdeműs tanítókat, mint olyanokat, kik 25 évet szorgalmas munkásság és buzgó vallásossággal töltöttek a testület kebelén,— üdvözölte Xántus Elek tagtárs a fiókkör nevében, igazán szép szavakkal méltatva érdemüket, ismertetve élet-történetüket.

Alig végzi a testület kiküldötte üdvözlő szavait, a midőn Szabó Géza kir. tanfelügyelő úr nagy örömmel köszönti a jubilánsokat Csikvármegye tanfelügyelősége nevében, kívánva, hogy az isteni gondviselés engedje, hogy e derék két tanító Csikvármegye tanítgét még soká szolgálhassa.

Ezek után ft. Rancz János aleperes úr mint iskolaszéki elnök köszönte a testületnek, hogy az ő igazgatósága alatt álló jubilánsokat ily szép ovációban részesíti, hátalatt kebel-lel esetelte a község minden egyes lakójának elismerését s az iskolaszék köszönete adójául 1—1 emlékkönyvét adja a jubilánsoknak.

Paláncz Sándor és Veres Péter kartársak ezen távolról sem sejtett ünnepeletetésük meglepetése alatt igazán kere-

setlen szavakkal mondanak köszönetet a csekélységtükrét fáradozóknak.

Veres Pétert üdvözölték volt tanítványai, Jenőfalva község férfi és nő ifjusága szép mondókáik kíséretében koszorut és csokrot nyújtottak. Veres Péter könnytel szemekkel mondott köszönetet volt tanítványainak, intvén őket továbbra is a munkás és erkölcsös életre.

Végre a gyűlés zajos tetszés közepette,— érdemeik viszonozásául jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s elnöknek azon szavait, mely szerint megköszönte a kir. tanfelügyelő urnak azon sziveségét, hogy a jubilánsok ünnepeletetésében részt kívánt venni,— eljenzéssel fogadta.

Új tagokul bejelentettek: Ambrus Ferenc, Pálosy János tanítók és Várteréz Antal s. lelkész. Tudomás után a tagok sorába iktatattai határozattal. Előterjesztetett a kör 25 éves diszgyűlésének tárgysorozata, a melyet a gyűlés változtatás nélkül tudomásul vett. Pálosy Géza szavalt „Beteg vagyok“ c. költeményt Tompa Mihálytól. A kör a szavalónak köszönetét tejezte ki.

Előterjesztés tétetett Földes József siremlékének felállítására vonatkozólag. Minthogy a kör a gyűlést tovább nem folytatja, egy bizottságot nevezett ki, a mely a meglévő 237 korona erejéig egy alkalmas sarkövet vásároljon. Tekintettel a jubilánsok ünnepeletésére, a kör a tanítások bírálatát napirendről levette. Elnök felhívta a tantermek és iskola berendezések stb. nézve kiküldött bírálókat a bírálatra. A kiküldöttek észrevételei tolytán elnök indítványozta, hogy Jenőfalva község érdemes előjáróságának és intező embereinek jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék, amiért ők voltak Felcsikón az elsők, kik a tanítói állás fontosságát elismerték azáltal is, hogy tanítóik fizetését egyszerre 400—400 frtra emelték s a mai korbak megfelelő díszes tanítói lakokat építették, ellátva a szükséges gazdasági épületekkel. Egyben pedig, hogy ezen határozatnak jegyzőkönyvi kivonatban az előjáróssághoz leendő áttételével az elnökség bízassék meg. A gyűlés az indítványt a maga teljességében elfogadta. Majd indítvány tétetett, hogy Püspök Urunk ömeltőségének közeledő névnapija alkalmából küldjön a testület üdvözlő táviratot. Az indítvány elfogadása után továbbiakkal az elnökség bizatott meg.

Jövő gyűlés helyétül Ca.-Balábánya jelöltetvén ki, a gyűlés véget ért. A gyűlés után a tagok és vendégek az egyik tanító által adott közebeden vetek részt, a hol aztán az igazi jókedv és tulajdonképpeni öröm és testveri érzés határt nem ismert, ami kitöltt a sok szép pohárköszöntöböl, a mi alatt felolvastattak a jubilánsokhoz érkezett üdvözlő levelek és táviratok.

Csik-Szent-Domokos, 1900 szeptember 1-én.

Császár Dónáth,
jegyző.

Jubiláris ünnepély Lemhényben.

A lemhényi róm. kath. elemi iskolai tanítók és tanulók, élükön a plebános-igazgatóval, a kereszténység tizenkilencszázados jubileumát, a magyar kath. ifjuság védőszentjének, Szűz-Szent-Imre királyi berecig vigiliáján, borromei Szent Károly ünnepén, az erdélyi püspök nevenapján, a délelőtti szentség-imádással végzett istentisztelet után, a következő

műzléssel és szakértelemmel összeállított program szerint ünnepelték meg:

1) Megnyitó beszéd. Tartotta: László József plebánus. 2) Kécsesy Hymnusz. Énekeltek: a tanulók. 3) Örvendezünk. Szavalta: Dénes László IV. oszt. tanuló. 4) Király-dal. Énekeltek: a tanulók. 5) Felolvasás. A keresztyén Magyarország kilencszáz évi fennállásának méltatása. Tartotta: Veress Ilona tanítónő. 6) Pápai hymnus. Énekelte: a tanítókar. 7) XIII. Leó. (Bán Aladártól.) Szavalta: Dani Veron IV. oszt. tanuló. 8) Szent Imre herceg. (Wazel F.-tól.) Szavalta: Zsigmond Lázár V. oszt. tanuló. 9) Oh mint reszket... (Solo) Énekelte: Szabó Antal tanító, hármioniumon kísérte Baká László, hegedűn Bene Sándor tanító. 10) Ima a magyar nemzetért (Bán A.-tól.) Szavalta: Kövér Ferenc V. oszt. tanuló. 11) Ki volt a jobb? Szavalta: Tuzson Julianna V. oszt. tanuló. 12) Nemzeti dal. Énekelte: a tanítói kar. 13) Hazám (Lévay Mihálytól.) Szavalta: Gyergyai Anna V. oszt. tanuló. 14) Népdal egyveleg. Énekelte: a tanítói kar. 15) Zárbeszéd. Tartotta: László József plebánus. 16) Induló. Énekeltek: a tanulók.

Az ünnepély minden részletében nagyszerűen sikerült. Ennek a fényes publikum a szereplők folytonos éljenzésével adott nyílt kifejezést és őszinte elismerést. Leirhatatlan a meghatottság, kifejezhetetlen a lelkesedés és kimondhatatlan a hála nyilvánulásai, melyek az igazgató bezáró szavait követték.

Én is osztom a szép szavakat és kívánom lelkemből, hogy: a) Éljenek a lembényi tanítók és tanulók! b) Éljen a lembényi róm. kath. iskola patronusa: Gusztáv Károly erdélyi püspök!! c) Éljen a mástélezer éves székely nemzet kath. hitében, szeplőtelen erkölcsében örökkön-örökké!!!

Referens.

Egy megható hitéleti jelenet Segesvárt.

Nagyon szép, nagyon lélekemelő eseményről akarok beszámolni, közölni olyan valamit, mi nemcsak engemet, ki nagyon sok üdvös lelkimozgalomnak voltam már az életben szemtanuja, mikből természetesen sokat is okultam, hanem másokat is meglepett, meghatott. —

Köztudomású üdvös dolog, hogy szentegyházunk október havában a bold. Szűz Mária tiszteletére szt. olvasó-vecsornyéket rendez. Maga köré gyűjti híveit naponként a délutáni órákban és elmélkedésekkel, a szent olvasó elmondásával, ájtatos énekekkel fejezi ki ragaszkodását, tiszteletét, hódolatát a boldogs. Szűz iránt, ki mindnyájunknak édes anyja, s kiről tudva van, hogy soha senki kérését, imádságát meghallgatatlanul nem hagyja, hiszen ő *édes anyánk*. S ugyan melyik édes anya nem teljesíti kéré gyermeke kívánságát?

Egyházunk nem rég kapott lelkipásztort, egy fiatal ügy- és hitbuzgó papot. Szép buzgóságának eredményét nyilvánosságra hozom, mert anyyira hatott reám, mindnyájunkra, kik a nyájhoz tartozunk, sőt a más vallásfelekezetekre is munkálkodásának eredménye, hogy buzdításul, követendő példának el kell mondanom nyilvánosan, s kívánom, hogy minden pap, minden lelkipásztor ilyen legyen.

Mi is megtartottuk az októberi ájtatosságokat, új templomunk mindennap szépen megtelt hívőkkel. Lelki pásztro-

runk, nem elégedett meg azzal, hogy a szt. olvasót és a lorretói litániát maga előimádkozta, hanem naponként szt. beszédet is mondott, ha nem is mindannyiszor a szószékről, de az oltártól. A hó utolsó napjaiban azonban naponként tartott szt. beszédet, kérte, sürgette híveit, hogy e szép októberi ájtatosságokat fejezzék be méltóan, járuljanak a szent gyónáshoz, tisztítsák meg lelküket, nyerjenek teljes bucsut s ezt ajánlják fel kedves megholtjaikért. — Tiszta lélekkel, ájtatos szívvvel aztán forduljanak az Ur Jézushoz, ki az Oltáriszentségben naponként velünk van. Imádságunkat hódolatunkat pedig fejezzük ki egy szép körmenetben a hó, 31-én estve, midőn az Oltáriszentség körül fog hordoztatni. Mindenki égő gyertyával jöjjön és vegyen részt a körmenetben.

Kinek ne volna kedves halottja s kit ne hatott volna meg lelkiatyánk valóban szívhez szóló kérése?!

De ő nem csak kért, hanem sürgetett, szavai felébresztették a lelkek közönyösségét, telfázták a szunyadozókat s előre látható volt, hogy október 31-én a körmenet népes s a gyónók száma tetemes lesz. A szomszéd papságból segítséget hívott, ezt előre jelezte; sajnos hogy csak egyetlen szt. Ferenczrendű atya jelent meg. Kedden délután 3 órától 9^{1/2} óráig, s másnap (1-én) reggel 6-tól 9-ig gyóntattak.

A körmenetben ott volt a hívők legnagyobb része. Nagyon meglepő, nagyon lélekemelő szép látvány volt, midőn estve 1/2 órákor a harangok zúgása közt, szent énekek között éneklése mellett a sok száz füre tehető hívők serege, férfiak, nők, gyermekek párosan, mindenki égő gyertyával kezében, a sor közepén a sz. Ferenczrendű atya pluvialeban az Oltáriszentséggel, plebánusunk egyházi ornatibusban füstölővel, a ministránsok folytonos csemetése közt, a templomból kivonult, a templom meletti térséget körül járta s aztán ismét visszatért a templomba, hol nyomban a „Te Deum“ magasztos, örökké szép, lelket emelő, könyekig megható hangjai törtek ég felé. — Szem nem maradt szárazon, szív megindulatlan!

Templomunk és környéke magaslaton, a várban fekszik, éppen a vasútig lehet jól látni, s 1/2 órákor érkezvén ide minden irányból a vonatok, az utazók bámulva látták az égő gyertyákkal haladó közönséget s sürűn kérdezősködtek e nagyszerű látvány iránt! Mondják, hogy a vasutótól nézve a látvány valami nagyszerű, valami meglepő volt.

Impozáns, megható, lélekemelő volt minden mozzanat, s a legeslegjobb, minden dicséretet felül muló eredmény az a több száz gyónó és áldozó, ki a lelkes buzdítás és sürgetés következtében, kibékültlelkével, Istenével, Megváltójával, s tiszta lélkének első megnyilatkozását, imáját felajánlhatta eredményesen kedves halottjaiért.

Jól eső örömmel hozom ez aktuál nyilvánosságra, buzdításul, hogy jó, igazán buzgó pap mit tehet a lelkek épülésére; mert bizony-bizony sokfelé nagy szükség van erre.

Egy világi hívő.)*

*) Igazán őszinte köszönetet mondunk az „egy világi hívő“-nek, ki Segesvár hivatalos és társadalmi életének egyik állásánál és képzettségénél fogva egyaránt legelső tényezője. Ha a világiak is így gondolkodnak, éreznek és cselekednek, akkor Segesvár *kathol. magyar-ságát* nem kell féltünk. Szerk.

KÜLÖNFÉLÉK

— **A kolozsvári Szent-József finevelő intézet egyetemi ifjúsága** 1900. november 11-én d. u. 1/36 órakor a román kath. főgymnasium disztermében a magyar kereszténység kilenc százados fennállásának emlékére ünnepet rendez, melyre címedet és családját mély tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor. 1. Dal Szent Imréhez, Antalfy Endrétől. Férfi karra szerző Schneider Traugott. Előadja az ifjúság énekkara. 2. Elnöki megnyitó. Tartja Antalfy Endre. 3. Ave Mária, Schuberttől. Éneklő Burger Arthúr. Kiséri az ifjúság zenekara. A kísérletet áttírták Orlovsky Frigyes és Schneider Traugott. 4. Honvágy, Rudnyánszky Gyulától. Szavalja Gaál Endre. 5. a) Haydn: XVI. Sonata „Consummatum est”. b) Schumann: Trümmerei. Vonós négyes. Előadják Schneider Traugott, Ruzska István, Kovács László és Orlovsky Frigyes. 6. Szent Imre. Felolvassa Kiss Menyhért. 7. Búsán dalol a madár. Népdal, Hoffer Károlytól. Előadja az ifjúság énekkara. 8. Judás. Várady Antaltól. Szavalja Eröss József. 9. Hunyadi induló. Előadja az ifjúság zenekara.

— **Az alsófehérmegyei r. k. tanítóegyesület** f. é. november 14-én (szerdán) Maros-Portuson d. e. 8 órakor rendes közgyűlést, ezzel összefüggőleg 1/211 órakor jubileumi gyűlést tart. A tanítóegyesület t. tagjait és a tanítástügy barátait mindkettőre tisztelettel meghívja az elnökség. A rendes gyűlés tárgysorozata. 1) 1/28 órakor Te Deum és szent mise. 2) Tanítás a III. osztályban a földrajzból. (Az égtájak ismertetése.) Tartja Bakó E. marosportusi tanító. 3) Jelentés a magy. kath. tanítók II. orsz. kongresszusáról s az esztergomi ünnepekről. Tartja Szász K. kiküldött képviselő. 4) Fogarasy Mihály püspökmintpedagogus. Felolvassa Péter János dr. 5) Jelentés a palyaművekről. 6) A pénztáros jelentése. 7) Indítványok. Az ünnepi gyűlés műsora. 1) Pápai Hymusz. Éneklő a tanítói kar. 2) Megnyitó. Tartja az elnök. 3) A katolicizmus mint a magyar nemzet tanítója. Felolvassa Csiky Miklós főgymn. tanár. 4) Keresztény tanítók himnusza, Némethy Gyulától. Szavalja Pandur Gy. magyarigeni tanító. 5) Boldogszony anyánk. Éneklő a tanulók. 6) Magyarok nagyszonya. Szavalja Sima L. IV. oszt. tan. 7) Római emlékek, szabad előadás. Tartja Kóródy Péter dr. theologiai tanár. 8) Kölcsey Hymnus. Éneklő a tanítói kar. Megjegyzés: A gyűlés után kzebéd. A részvétel díja 2 kor. 40 fillér. Jelentkezés levelezőtapon Bakó E. tanítóhoz intézendő.

— **Meghívó.** A kézdívasárhelyi Oltáregylet a jubilaris szent esztendőben, 1900. november 20-án, Kézdí-Vásárhelyt, templomi ünneppel összekötve tartja meg évi közgyűlését, melyre az egylet minden rangú és rendű tagját s az érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívjuk. — I. A templomi ünneppel sorrendje: 1) A miúriúttak templomában d. e. 9 órakor alkalmi szentbeszéd. 2) A szent rózsafüzér közös elmondása. 3) Ünneplés szentmise, Szentségki-tétellel. 4) Az Oltáriszentéghben jelenlévő Isten imádása és kiengesztelése II. A gym. disztermében közgyűlés a következő tárgysorozattal: 1) Igazgatói bevezető és 2) elnöki megnyitó beszéd. 3) Titkári jelentés. 4) A püspöki fölmentvény bemutatása az 1898. évi számadról. 5) Az állandó számvizsgáló bizottság jelentése az egylet vagyoni állapotáról. 6) Az ideai vizkereszt gyűjtés számbavétele, megköszönése és a

javóvra való elrendelése. 7) Alkalmi nyek. 8) Indítványok. Kézdí-Vásárhelyt, 1900. okt. 25. Bárá Szentkereszty Stebbanie, elnök. László József, jegyző.

— **A nagyzebeni kath. legényegylet** vasárnap, f. évi november hó 11-én a „Gesellschaftshaus“ nagy termében megnyitó ünnepélyt rendez. Műsor: 1. A diadalbörgő alatt, induló Blon-tól. 2. Megnyitó beszéd. 3. Nyitány. „Raymond“ c. dalműhöz Thomas-tól. 4. Pásztor vasárnap dala, férfiak Kreutzer-től. 5. Előadás. 6. Skót lantosok kardala Silcher-től. 7. Tavasz ébredése, románc Bach-tól. 8. Esti harangszó, kettős négyes Neubner E.-től. 9. Anyanyelv, férfiak. 10. Egyveleg a „Newyorki szép“ c. operettből Lerkertől. 11. Rudelsburg, kettős négyes Feska E.-től. 12. Beszéd. 13. Szövevény dal, férfiak Mozart-tól. 14. Dunaör, induló Lehár-tól. Ezután: Táncvigalom. A zenét szolgáltatja a 2. számú cs. és kir. gyalogezred-zenekar egy szakasza.

IRODALOM.

* **Népiratkák.** A Szent-István-Társulat általánosan kedvelt s olcsó árak mellett is igazán szép kiállítású népiratkáiból a következő újabb füzeteket vettük: 160. sz. A kastély titka vagy a poruljárt kísérlet. Irta Tenus T. vadár. Ara 6 fillér. — 161. sz. Nagy Mária-Czell rövid története ismertetése. A kegyhelyre zarándokló ájtatos bucsujárók használatára és építésére. Összeállította Novák Lajos. Ara 24 fillér. — 162. sz. Mindennel drágább a bit, vagy: Hogyan tért meg Bimbó mester? Irta Seress Imre. Ara 12 fillér. — 163. sz. Gombos Tamás kincse, vagy: Mire jó a Kristófi-ímadás? Irta Rozgonyi György. Ara 8 fillér. — 164. sz. A falát arany vagy: Az Isten megfizet. Irta Marczinka Imre. Ara 6 fillér. — 165. sz. A kopott Mária szobor, vagy: Hogyan gyógyít az Isten? Irta Reim Lajos. Ara 6 fillér. — 166. sz. Agnes asszony leánya. Tanulságos történet. Irta Bozánr Adam, Ara 16 fillér. — 167. sz. Az elégedetlen és telhetetlen. A csonka apostol. Tanulságos történetek. Irta Horváth János. Ara 8 fillér. — 168. sz. Szent István első magyar király. A kereszténységnek Magyarországon 900-dik esztendei jubileuma alkalmából írta Kistaludi Z. Lajos. Ara 32 fillér. — 169. sz. A szent Jobb, vagyis: A I. apostoli király dicsőséges szent jobbkezeinek története. A keresztény magyarnépek elmondja Cenner Lajos. Ara 8 fillér. — 170. sz. Szent Gellért vértanu, első csanádi püspök élete. Irta Dedek Cr. Lajos. Ara 32 fillér. — 171. sz. Az öreg János bácsi, vagy: Nem halt meg az Isten. Irta Kayser Lajos. Ara 6 fillér. — 172. sz. Sohasem késő. Két tanulságos történet. Irta Valnicsek Béla. Ara 8 fillér. 173. sz. Az obsitos. Elbeszélés. Irta Falusi Pa. Ara 8 fillér. — 174. sz. Istenben bízzál, nem esalatkozol! Elbeszélés. Irta Seim Lajos. Ara 6 fillér. — 175. sz. A Kévs meg a Buza, vagy: A gyűlöltödés ára. Irta V. Pásztor József. Ara 8 fillér. — 176. sz. A piros bugyellári, vagy: Maradj a becsület útján! Irta Seress Imre. Ara 8 fillér. 177. sz. Szegény Borka Ferkó, vagy: Ne ijesztgesd a gyermeket! Irta Erdősi István. Ara 8 fillér. — Valamennyi füzet egy, de némelyik több képpel is van díszítve. Így a 161. számú népiratkában öt zebb-nél-zebb kép van, a 168. számú pedig valóságos díszművel a jellegével bír, a mennyiben képeinek száma 8, igen finom papírosan. A 170. számú füzetben meg épen 13 kép van s egyik művészesebb kivitelű, mint a másik. A tartalmukról mit mondjunk? Azt, hogy jobbat, érdekesebbet, tanulságosabbat és magyarosabbat ezeknél nem ismerünk. Igazán jót művel, a ki tejesztésüket elősegíti. A rendelésnél elég a folyószámot megjelölni. Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Kiadja: Az erdélyi román kath. irodalmi Társulat. Felelős szerkesztő: Zlamál Ágost.

Szerkesztőtársak: Bálinth György, Eröss József, Péter János dr., Wagner Sándor.

Nyomatott Papp György-nél a püsp. lye: könyvnyomdában Gyulafebérvárt.